

Gastroenterologie na internetu:

Časopisy s gastroenterologickou tematikou

Impakt faktor

2. část

Libor Gabalec

Interní oddělení - endoskopie, Nemocnice v Ústí nad Orlicí

Druhá část gastroenterologie na internetu je věnována časopisům a impakt faktorů. S rozvojem internetu došlo k rozšíření dostupnosti lékařských časopisů bez nutnosti navštěvovat knihovny a kopírovat vybrané články. Celá řada serverů nabízí přehledy lékařských časopisů řazených abecedně nebo podle oborů, uvedena je většinou také dostupnost jednotlivých periodik.

Velmi pěkný přehled časopisů nabízí internetový server **HighWire Press Stanfordské univerzity** na <http://highwire.stanford.edu/> obsahuje více než 1 053 časopisů, což představuje jeden z největších archivů volně dostupných časopisů z řady lékařských oborů, včetně gastroenterologie.

Další servery nabízející volně dostupné časopisy:

Directory of Open Access Journal: <http://www.doaj.org/> databáze 2 742 časopisů z celé řady vědeckých oborů včetně medicíny je uvedeno 15 časopisů s gastroenterologickou tematikou v plné verzi.

Amedeo na adrese <http://www.free-medicaljournals.com/> nabízí 11 gastroenterologických periodik v anglickém a španělském jazyce.

Geneva Foundation for Medical Education and Research organizace byla založena 2002 v Ženevě za pod-

pory místní univerzity a kantonu, spolupracuje s WHO a obsahuje 30 časopisů fulltextově přístupných http://www.gfmer.ch/Medical_journals/Digestive_diseases.htm.

WebMD profesionální americký server medicínských informací, jehož součástí je **Medscape**. Medscape poskytuje určitý okruh plných textů zdarma. Jedná se o časopisy spolupracujících nakladatelů, kteří z vybraných časopisů uvolní několik článků výměnou za podíl na zisku z prodeje reklamy. S gastroenterologickými časopisy se můžeme setkat na stránce: <http://www.medscape.com/gastroenterology/journals>.

VÝBĚR GASTROENTEROLOGICKÝCH ČASOPISŮ

American Journal of Gastroenterology - <http://www.amjgastro.com> - časopis vydávaný American College of Gastroenterology, přístup je pro předplatitele nebo Národní lékařskou knihovnu - konto Medvik. Přístup k některým článkům je možný přes Medscape http://www.medscape.com/viewpublication/1044_index.

Annals of Hepatology - <http://www.medigraphic.com/hepatology/> - fulltextově dostupný hepatologicky zaměřený časopis, vydávaný již pátým rokem hepatologickou společností Mexika.

BMC Gastroenterology - <http://www.biomedcentral.com/bmcgastroenterol/> - je nezávislý vydavatel 178 periodik s plným přístupem. Uveřejnění práce je zpoplatněno a práce podléhají recenznímu řízení.

Current Opinion in Gastroenterology z vydavatelství Lippincott Williams & Wilkins - <http://www.co-gastroenterology.com> - plné texty jsou pouze pro předplatitele, některé články možno získat přes Medscape - http://www.medscape.com/viewpublication/826_toc?vol=23&iss=3.

Comparative Hepatology - <http://www.comparative-hepatology.com/home/> - je plně přístupný hepatologický časopis on line od stejného vydavatele.

Folia Gastroenterologica et Hepatologica - <http://www.pro-folia.com/> - je první časopis v česko-anglické verzi, vycházející od roku 2003, hlavním editorem je profesor Bureš z Hradce Králové. Články jsou dostupné ve fulltextu.

Gastroenterology je oficiální časopis Americké gastroenterologické asociace. Články jsou pouze pro předplatitele, některé označené FREE volně přístupné na <http://www.gastrojournal.org/>.

Gut vydává BMJ Publishing Group Limited, plné texty jsou dostupné volně po 1 roce od vydání - <http://gut.bmj.com>.

Hepatobiliary & Pancreatic Diseases International -

<http://www.hbpdint.com/> - je nový časopis od letošního roku vydávaný čínskou hepatologickou školou.

Hepatology Watch - <http://www.hepwatch.com/> - hepatologicky orientovaný referátový časopis vydávaný měsíčně od roku 2003 za grantové podpory.

IBD Watch - <http://www.ibdwatch.com/> - je podobný referátový časopis zabývající se problematikou IBD.

Inflammatory Bowel Disease - <http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/jhome/113307010?CRETRY=1&SRETRY=0> - přes NLK Medvik po 1 roce plně články tohoto časopisu, který se monotematicky věnuje nespecifickým střevním záležitostem.

Indian Journal of Gastroenterology - <http://www.indianjgastro.com/> - plně texty článků indického časopisu.

Internet Journal of Gastroenterology - <http://www.ispub.com/ostia/index.php?xmlFilePath=journals/ijge/front.xml> - internetový časopis plně přístupný, vychází 2krát do roka.

Journal of the Pancreas první internetový časopis věnovaný nemocem pankreatu - <http://www.joplink.net/>.

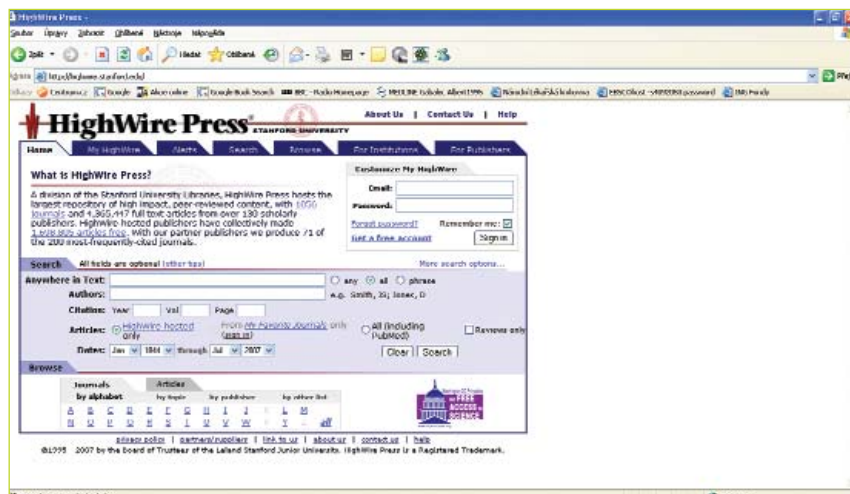
Nature Clinical Practice Gastroenterology & Hepatology - <http://www.nature.com/ncpgasthep/index.html> přes Medscape dostupnost některých článků http://www.medscape.com/viewpublication/1167_index.

Zájemcům o španělsky psané články jsou plně dostupné:

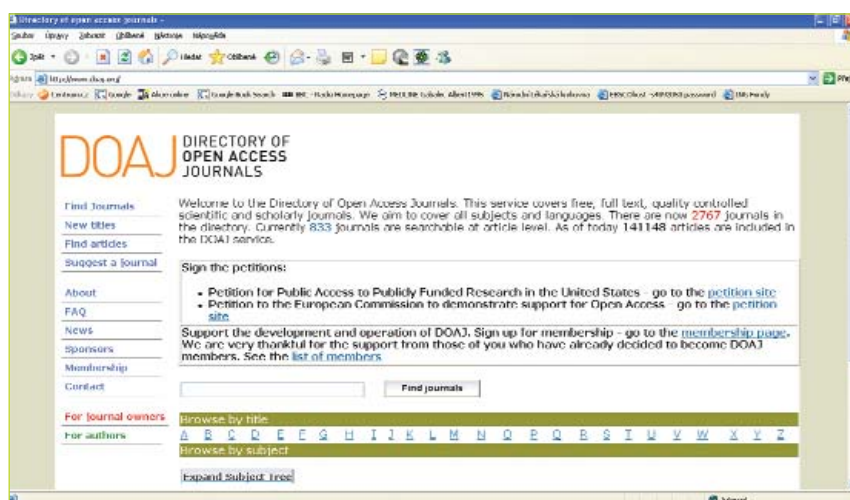
Revista Colombiana de Gastroenterología - <http://www.encolombia.com/RCG.htm>.

Revista de Gastroenterología del Perú - <http://sisbib.unmsm.edu.pe/BVRevistas/gastro/gastro.htm>.

Časopis Seminar of Liver Disease (přes Medscape dostupnost některých článků) - http://www.medscape.com/viewpublication/141_index jinak omezeně dostupný.

Obr. 1
<http://highwire.stanford.edu/>

Obr. 2
<http://www.doaj.org/>

Plně dostupný:

Turkish Journal of Gastroenterology - <http://www.turkgastro.org/>

World Journal of Gastroenterology - <http://www.wjgnet.com> - časopis nově uvedený v Current Contents, vychází velmi frekventovaně (v roce 2006 vyšlo 48 čísel časopisu), je plně dostupný.

Časopisy s tematikou vnitřního lékařství:

Alimentary Pharmacology & Therapeutics - <http://www.blackwell-synergy.com/loi/apt>.

American Family Physician - <http://www.aafp.org/online/en/home.html> - plně přístupný časopis s články pro americké praktické lékaře. Pro kanadské praktiky Canadian Family

Physician - <http://www.cfpc.ca/cfp> - v anglickém a francouzském jazyce opět plně přístupný.

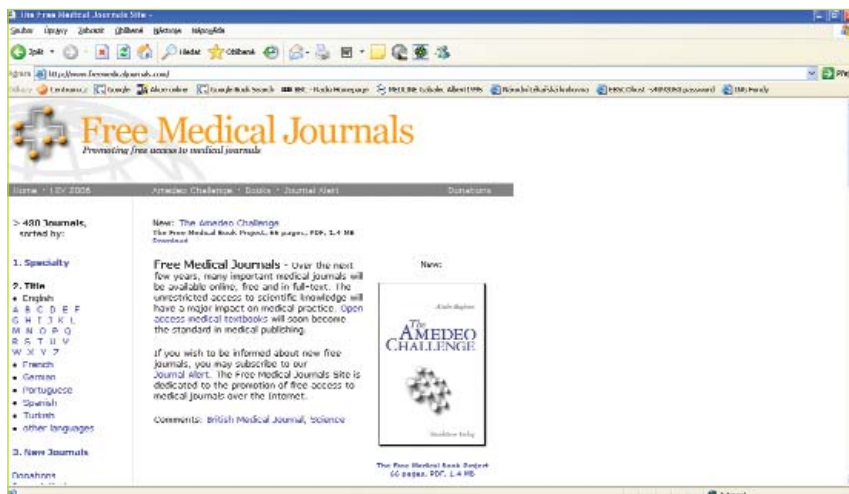
Family Practice Management - <http://www.aafp.org> - internetový časopis věnovaný chodu privátních amerických ordinací od stejného vydavatele.

Canadian Medical Association Journal - <http://www.cmaj.ca/> - plná verze článků v anglické a francouzské verzi.

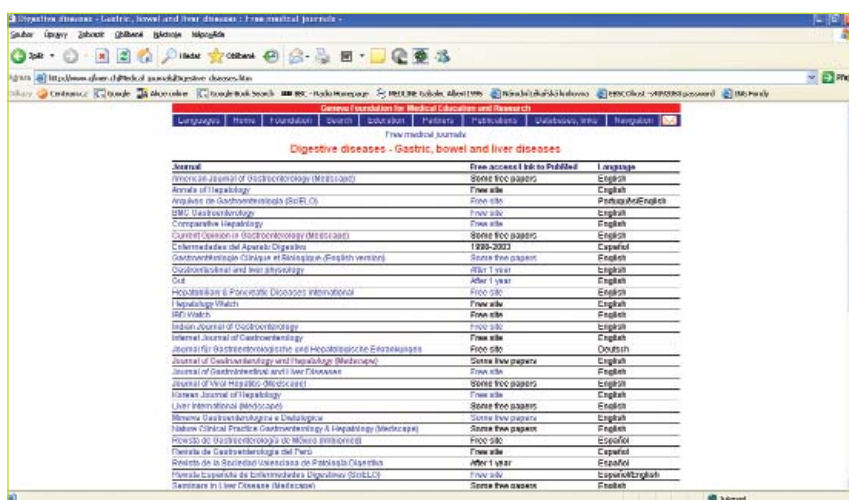
The Medical Journal of Australia - <http://www.mja.com.au/> - vychází od roku 1914, na internetu plně dostupný.

The New England Journal of Medicine - <http://content.nejm.org/> - vědecké články dostupné po 6 měsících.

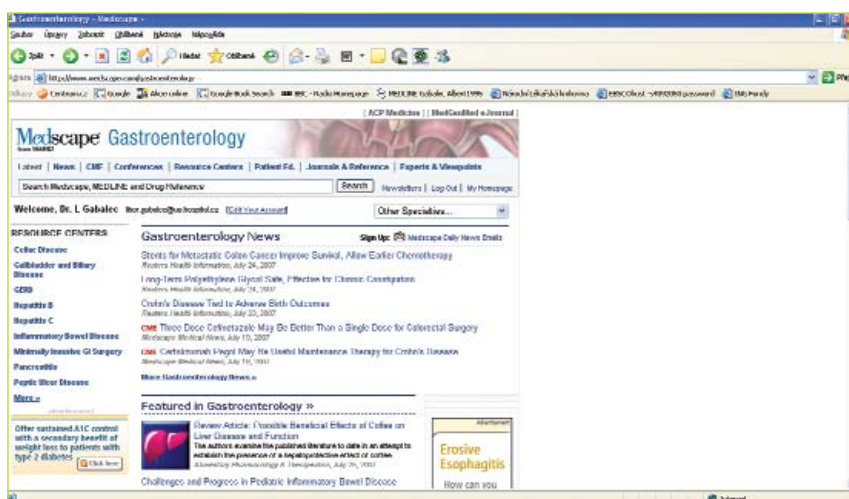
The Lancet - <http://www.thelancet.com/> - omezený přístup k některým článkům.

Obr. 3
<http://www.freemedicaljournals.com/>

Obr. 4
http://www.gfmer.ch/Medical_journals/Digestive_diseases.htm

Obr. 5
<http://www.medscape.com/gastroenterology/journals>

British Medical Journal - <http://www.bmj.com/> - většina článků dostupná po 12 měsících od vydání.

Vydavatel BMJ vydává **Career Focus**, který každý týden nabízí pro

mladé lékaře kariérní doporučení - <http://careerfocus.bmj.com/>.

Annals of Internal Medicine - <http://www.annals.org/> - články starší 12 měsíců plně dostupné.

JAMA - <http://jama.ama-assn.org/> - vědecké články jsou dostupné po 6 měsících.

Journal of Postgraduate Medicine - časopis věnovaný postgraduálnímu vzdělávání, plně přístupný na <http://www.jpjgmonline.com/>, jeden z celé řady volně přístupných indických časopisů.

Mayo Clinic Proceedings - <http://www.mayoclinicproceedings.com> - časopis vychází od roku 1926 a nabízí přehledné články z předních amerických pracovišť, články starší 6 měsíců od vydání jsou plně dostupné.

Postgraduate Medical Journal - <http://pmj.bmj.com/> - všechny články dostupné po 12 měsících, kvalitní britský časopis z nakladatelství BMJ, články mají postgraduální charakter.

QJM Quarterly Journal of Medicine <http://qjmed.oxfordjournals.org/> - časopis se zaměřením na interní medicínu články jsou po 24 měsících volně dostupné.

Open Medicine - <http://www.openmedicine.ca/> - nedávno vzniklý kanadský recenzovaný časopis, fulltextově plně přístupný.

České časopisy:

Nutno nezapomenout na české časopisy, kromě již zmíněného časopisu *Folia Gastroenterologica et Hepatologica* www.pro-fovia.com jsou přístupny články **České a slovenské gastroenterologie a hepatologie** - <http://www.csgh.info/index.php>.

Nakladatelství Solen - www.solen.cz - vydává lékařské časopisy různých oborů.

Interní medicína pro praxi - <http://www.internimedicina.cz/> - plně texty jsou dostupné po roce.

Medicína pro praxi - <http://www.medicinapropraxi.cz/> - přináší informace a novinky z oboru vnitřního lékařství je zaměřen se praktické lékaře, články po roce volně dostupné.

Od stejného vydavatele **Zdravotnické právo** - <http://www.zdravotnickepravo.cz/> - časopis přináší velmi žáda-

nou medicínsko-právní problematiku, aktuálně řeší a vysvětluje právo vztahující se k lékařské profesi.

Klinická biochemie a metabolismus

- <http://www.clsjep.cz/nts/casop/biochemie/biochemie.asp> - časopis společnosti biochemiků má po roce přístupné fulltexty.

Časopis lékařů českých -

<http://www.clsjep.cz/nts/casopisy.asp> - náš nejstarší lékařský časopis vychází od roku 1862. Počínaje číslem 9/2004 jsou zpřístupněny plné texty vybraných článků v anglickém překladu. Vstup do plných textů je z anglických souhrnů jednotlivých článků a je bez poplatku.

Vnitřní lékařství - <http://www.vnitrnilekarstvi.cz/> - od ledna 2005 vychází i v elektronické podobě. Fulltexty dostupné předplatitelům, variabilní symbol předplatného slouží jako přístupové heslo.

Practicus - <http://www.practicus.cz/> - je distribuován zdarma všem praktickým lékařům v ČR. Na internetu volně dostupný fulltext.

Postgraduální medicína - <http://www.postgradmed.cz> - starší čísla přístupna fulltextově.

Causa subita - <http://www.causa-subita.cz/> - časopis pro lékaře v praxi vychází od roku 1999.

IMPAKT FAKTOR

Pro hodnocení významu vědeckých časopisů byla vyvinuta řada koeficientů, které vychází z citační analýzy. První zmínka o impakt faktoru pochází od Eugena Garfielda z roku 1955, který založil Institut for Scientific Information (ISI) ve Philadelphii. Impakt faktor je pro nejvýznamnější (nejcitovanější) vědecké časopisy pravidelně zveřejňován v dřívě tištěném, nyní elektronickém zdroji. „Web of Knowledge (Thomson)“ - <http://scientific.thomson.com/index.html>.

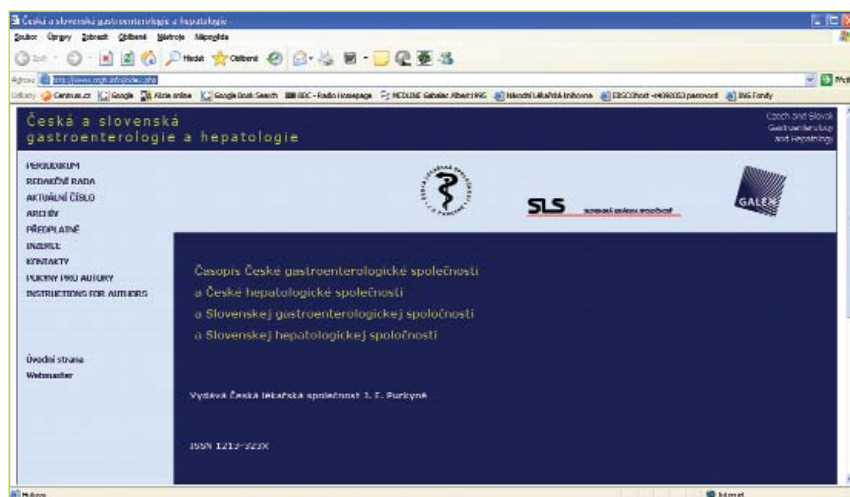
V českém písemnictví se impakt faktoru věnoval Špála v Časopise lékařů českých plná verze je zveřejněna v elektronickém časopise infor-

Obr. 6
<http://www.pro-foolia.com/>

Obr. 7
<http://www.joplink.net/>

Obr. 8
<http://www.csgh.info/index.php>

mační společnosti Ikar - <http://www.ikaros.cz/>. Impakt faktor dobrý sluha, ale špatný pán - <http://www.ikaros.cz/node/3293>. Impact faktor je definován jako míra častosti, s níž je citován

ve 2letém časovém období průměrný článek časopisu. Jde tedy o podíl počtu v této době uveřejněných citací ve článcích časopisu A a v časopisu A ve stejné době uveřejněných publikací.

Tab. Impakt faktor významných gastroenterologických periodik z roku 2005.

ČASOPIS	ISSN	Impakt faktor
Gastroenterology	0016-5085	12,386
GUT	0017-5749	7,692
Am J of Gastroenterology	0002-9270	5,116
Endoscopy	0013-726X	4,072
Gastrointestinal Endoscopy	016-5107	3,923
Alim Pharmacol & Therapeutics	0269-2813	3,434
World J of Gastroenterology	1007-9327	3,318
Inflammatory Bowel Disease	1078-0998	3,012
Dis Colon Rectum	0012-3706	2,264
Scand J Gastroenterology	0036-5521	1,790

Příklad: Impakt faktor pro rok 2005 vypočítáme ze vztahu:

$$IF = \frac{\text{Počet citací v roce 2005 na články časopisu publikované v roce 2003 a 2004}}{\text{Počet článků publikovaných v časopisu v roce 2003 a 2004}}$$

IF=

Impakt faktor je zdrojem mnoha kontroverzních kritik. Pro zájemce lze doporučit <http://www.ikaros.cz/node/3916> s určitým nadhledem informaticů nad klinickými pracovníky.

Impakt faktor významných gastroenterologických periodik z roku 2005 je uveden v tabulce.

Literatura

1. Garfield E. Citation Indexes for Science: A New Dimension in Documentation through Association of Ideas. Science 1955; 122: 108-111. <http://www.garfield.library.upenn.edu/>.
2. Špála M. Impakt faktor - dobrý sluha, ale špatný pán. Čas Lék čes 2006; 145: 69-78.

Další pokračování: Gastroenterologie na internetu. 3. část. Digestivní endoskopie: časopisy, endoskopické atlasy, guidelines.

V minulém čísle FGH byl server Amedeo (www.amedeo.com) omylem nazván jako Amadeo. Omlouváme se.

Adresa pro korespondenci:

MUDr. Libor Gabalec

ČSA 1076

Nemocnice v Ústí nad Orlicí

562 18 Ústí nad Orlicí

E-mail: libor.gabalec@uo.hospital.cz